

A Kelet bővületében

Dr. Navracsics Tibor

A 2021. szeptember 26-án tartott önkormányzati választásokon Ausztria második városában, Grácban a szavazatok közel 29 százalékának megszerzésével az Osztrák Kommunista Párt szerepelt a legjobban, így az elkövetkező években ők adhatják a város polgármesterét is. A most már több mint harminc éve válságát élő nyugat-európai kommunista mozgalomnak újabb önbizalomnövelő dózist adott ez a hajszálnyi győzelem. A kérdés csak annyi, hogy valóban egy kommunista reneszánsznak vagyunk szemtanúi, vagy csupán egy új történelmi helyzetben láthatjuk ugyanazt a műsort.

A gráci kommunisták vezetője, [Elke Kahr](#) a [jelentések szerint](#) elsőre el sem hitte, hogy megnyerték a választást és szavazatszámilálási hibára gyanakodott. Az 1983 óta aktív kommunista párttag - tehát nem újhullámos - gyanakvása érthető: pártját igazán nem kényeztették el sem az osztrák, sem pedig a stájer szavazók: ugyan a tartományi parlamentben jelenleg két képviselőt tudhatnak magukénak, az osztrák szövetségi törvényhozásban 1959 óta nincs jelen képviselőjük. A hosszú évtizedek sikertelensége után csak a stájerországi kísérlet jelentett reménysugarat sokak számára.

2005-től kezdődően ugyanis a stájer kommunisták, megtörve az 1970 óta tartó kudarc sorozatot, ismét jelen vannak a tartományi parlamentben. Ezt a folyamatot koronázta most meg a gráci siker. A három éves korában örökbe fogadott, korábban lakás- és szociális ügyekkel foglalkozó tanácsnok esetleges polgármestersége Ausztria második városában újra megnyitja a kommunisták számára az országos politikába való bekapcsolódás lehetőségét.

Egyesek számára ez a választási győzelem újabb bizonyíték a nyugat-európai kommunista baloldal újjászületésére.

Bár a német die Linke [legutóbbi](#) választási kudarc árnyékot vet a túlzott derűlátásra, a sokak számára idestova több mint tíz éve élő [remény](#) arra, hogy a közép- és kelet-európai demokratikus átmenetekkel, valamint a Jugoszlávia és a Szovjetunió szétesésével egzisztenciális válságba kerülő kommunista mozgalom ismét megerősödhet, nem halt el. Új lendületet kapott ez az optimizmus 2019-ben, amikor Finnországban a [Li Andersson](#) által vezetett, 1990-ben a kommunista mozgalomból kivált Baloldali Szövetség ([Vasemmistoliitto](#)) bekerült a szociáldemokraták által kormánykoalícióba, és maga a pártelnök oktatási miniszterként vállalt pozíciót.

Ebbe a reménybe kapaszkodva látnak sokan a stájer kommunisták mérsékelt, illetve most a gráci kommunisták váratlan sikerében újabb jelet arra, hogy a jövőben a kommunisták erőteljesebb hatással bírnak Európa jövőjére. Kétségtelen, szavazatszerző erejű lehet a jövőben, hogy az egykori kommunista pártok igyekeznek a korszellemezhez

igazodni. Ha kell, átveszik az ökológiai mozgalmaktól a posztindusztriális értékrend képviselőjét, ha kell, a demokráciáért aggódnak a balközép pártoknál is erősebben.

Mégis, egy közelmúltbéli ausztriai botrány éppen a stájerországi kommunisták megújulásának valódiságát kérdőjelezi meg. Két tartományi képviselőjük közül ugyanis az egyik, név szerint [Werner Murgg](#) - aki a 2005-től tartó „megújulás” egyik vezéralakja - egy most nyilvánosságra került felvételen, ami idén nyáron készült, Aljakszandr Lukasenka és az általa vezetett rendszer mellett [állt ki](#). Az esetet súlyosbítja, hogy Murgg esetében nem nyelvbotlásról van szó. Ő volt az az osztrák kommunista politikus, aki 2019 májusában egy úgynevezett békedelegáció keretében [meglátogatta](#) az egyébként nemzetközileg el nem ismert [Donyecki Népköztársaságot](#).

Az amúgy is az európai uniós tagállamok átlagánál általában oroszbarátabbnak [tartott](#) Ausztriában is feltűnést keltett az ügy, amit a kommunista párt elnöke azzal magyarázott, hogy végül is magánügy, hogy ki hol tölti el a vakációját. Murgg például Belaruszban. A sokak által túlzottnak tartott oroszbarátság persze távolról sem csak a kommunisták sajátja: a radikális jobboldali Szabadságpárt is meglehetősen közeli kapcsolatokkal [rendelkezik](#) a hivatalos oroszországi vezetéssel.

Ebből adódóan talán Murgg nyilatkozata sem kavart volna nagyobb vihart, ha nem a második legnagyobb osztrák város vezetését megszerző párt egyik vezetőjétől származik. Most azonban nemcsak a nemzetközi nyilvánosságban, de oroszbarátnak tartott hazájukban is bizonyítaniuk kell, hogy ez a kommunista párt már nem az a kommunista párt, amit Moszkvából irányítanak.

2021.10.07.